

"Santanka" Savaitinis Laikraštis

Eina Pėtnyčiomis, Cleveland, Ohio.

METINĖ PRENUMERATA:

Suvienytose Valstijose \$1.00
Kitose Viešpatystėse \$1.50

Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metai skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujojo Meto. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:

P. SZUKYS,

2120 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

SANTANKA

Lithuanian Weekly "Santanka"

THE PEACE.

Published Weekly at Cleveland, Ohio

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In United States \$1.00

To Foreign Countries \$1.50

Advertising rates on application. Address:

P. SZUKYS,

2120 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

Metai II. (Vol. II) No. 24.

Cleveland, O., Penktadienis, Birželio (June) 16d., 1916 m.

Kaina 3c

Austrai Sumušti ant Visos Linijos Rusai Bėgyje Savaitės Paėmė 150,000 Austrų į Nelaisvę.

Vokiečiai Atmušti nuo Verduno.

Hughes Republikonų Kandidatas į Prezidentus.

LONDONAS—Žinios, kurios pareina iš Galicijos ir Bukovinos praneša, kad rusai nesulaikomai visu frontu eina pirmyn skindami austrų korpusus vieną po kitam. Paskutinis žinios iš Petrogrado ateina, kad rusai bėgyje savaitės laiko paėmė 150,000 austrų į nelaisvę.

Tokio smarkaus žengimo pirmyn nė viename fronte nuo karo pradžios ligi šiam laikui nebuvo, kaip dabar rusų Galicijoje. Pati Vienna pripažįsta, kad austrai sutiko baisų smugį.

Hindenburgas, kuris savo karžygyste buvo nustebinęs visą pasaulį prie Mozurų ežerų, kur vasaryje pereitų metų paėmė 10,000 rusų, bet užtat dabar rusai atloka austrams.

Rusų amija pasidalinusi į tris skyrius šluoja be pasigailėjimo austrus. Vienas skyrius pietuose nuo upės Pripieci išblaškė atsikišusią Hindenburgą ir austrų armiją, ir dabar grėsia pavojus kairiajam sparnui austrų kariumenės ir dešiniajam vokiečių.

Kitas rusų armijos skyrius Volynijoje sulaužęs austrų spėkas paėmė Luck, Rovno, Dubno ir dabar maršuoja Lvovo link.

O trečias skyrius Bukovinoj laužo austrus ir rengiasi užpulti Bukovinos sostinę Czerniowice.

Toks rusų pirmynžengimas atkreipė vokiečių dėmesį. Hindenburgas skubiai nešti pagelbą austrams šiaurėje nuo Lucko ir upės Stir, bet rusų pėstininkai šturmu užpuolė vokiečius ir sumušė juos paimdami 2,000 į nelaisvę. Rusų armija veja besitraukiančius vokiečius.

Zinia apie tokią rusų karžygystę užgavo Berlyną. Kaizeris rengiasi keliauti frontan. Iš Kopenhagos pranešama, jog generolas Brusilovas perkirto liniją jungiančią austrus su vokiečiais. Abiejoms pusėms grėsia pavojus.

Dabar visa Galicija ir pietus nuo Karpatų yra ap-

supta rusų armijos, kuri vadovaujant gen. Brasilovui eina ir eina pirmyn. Didesnė ofensyva rusų yra dar, negu pereitais metais vokiečių gen. Mackenseno, kuris išvyjo beveik iš visos Galicijos rusus.

Rusų nuostoliai visur maži.

Verduno Frontas.

Generalis francūzų karės štabas praneša, kad kova prie Verduno ant kalno 304 tęsiasi. Rytuose nuo upės Mozy eina smarkus artilerijos veikimas. Tarpe Oisne ir Aisne francūzų artilerija sunaikino vokiečių tranšėjas Mardan miške. Argonie apeliokėje abi pusės daužosi minomis. Francūzai ėma viršų.

Šiaurėje nuo Verduno taip-gi eina smarki kova. Ant dešiniojo upės Mozy kranto pestininkų atakos nutilo. Wogeza apeliokėje vokiečiai įsiveržė į francūzų tranšėjas prie Cal Sainte Marie, bet greitai tapo išvyti.

Mušis už Vaux.

Tvirta tvirtovė Vaux, kuri ilgai laikėsi prieš vokiečių bombardavimą ir kuri daug abiejų pusių paguldė kariumenės ant galo pateko vokiečiams. Francūzai praneša, kad vokiečiai panešė didelius nuostolius, nes paėmimui to forto reikėjo padėti net šešias dienas t. y. nuo 4 d. birž. iki 10 d. birž. Daug sykiu vokiečiai buvo atmušti, bet paėmė Damloup paėmė ir Vaux. Paėmimas Vaux vokiečiams daug lešavo, nes paklojo daugiausia negu 2,000 kareivių.

Vokiečių raporte skamba, kad abi pusės upės Mozy francūzai liko sumušti. Vokiečiams teko keletas kanuolių ir septini kulkosvaidžiai. Vienoje vietoje vokiečių patroleis įsiveržė į francūzų tranšėjas ir paėmė nelaisven vieną oficirį ir 17 kareivių.

Austro-italų frontas.

RYMAS—Generalis italų karės štabas praneša, kad Austro-vengrų kariumenė susidedanti iš 12,000,000 atakavo smarkiai Monte Lemerle, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais. Italai tęsia savo ofensyvą tarpe upių Adiago ir Jadig apeliokėje Brenta stumdami priešą iš svarbių pozicijų. Prie Ariago italai paėmė šimtą austrų ir daug karinės medžiagos.

Smarkiai veikia italų pestininkai prieš austrų artileriją kontr-atakais stumdami juos atgal, Austrų kariumenė priversta buvo apieisti Val Lursa, Posino ir

Astico, o taip-gi liko išmušti iš pakalnės Franza ir iš po Maso Forrent. Austrijos laukunai metė bombas ant kaimo Toraso, bet blėdies nepadarė. Prie Isonzo upės italai paėmė 500 austrų į nelaisvę.

Italų kabinėtas rezignavo.

Pereitą subatą italų ministerių kabinėtas sykiu su premjeru rezignavo. Priežastis rezignavimo yra, kad parlamentas neužtvirtino karės biudžeto, kokį perstatė vidurinių reikalų ministeris.

Karalius patarė vidurinių reikalų ministeriui baro Somnino suformuoti naują kabinėtą patardamas, jeigu Somnino nenorės užimti premiero vietos, tai statyti italų ambasadorių Francijoje T. Tittoni.

Žinios iš Rusijos.

PETROGRADAS—Vidurinių reikalų ministerija išleido įsakymą gubernatoriams, kad praneštų, jog mokiniams gimnazijų, progimnazijų ir reališkų mokyklų, kuriems buvo išduoti palidijimai dėl paliuosavimo nuo ėmimo kariumenės, dabar neturi jokios reikšmės.

PETROGRADAS—P. L. Bark'as finansų ministeris netolimojateitį žada važiuoti į užrubežį. Jis važiuos į Franciją ir Angliją. Mano atlankyti ir Suv Valst.

Tikslas jo važiavimo yra pasikalbėti su Francijos ir Anglijos ministerais apie finansų stovį ir apmokėti Amerikai ir kitoms neutralioms šalims už užsakymus reikalingų kareivų daiktų.

EKATERINOSLAVAS—Dėl apdirbimo ukių į Ekaterinoslavo guberniją pastaruoju laiku atsiųsta 8,000 nelaisvių.

Iš viso toje gubernijoje ukių apdirbimui pastatyta yra 13,000 nelaisvių.

RYGA—Mieste ir Rygos apskrityje leista pardavinėti lengvų vyną. Didesnės vinių krautuvės, kurios savo sandelius buvo išsiuntę į Petrogradą, dabar vėl gabena Rygon.

ODESSA—Miesto valdžia už saivališką ir be valdžios leidimo netvarkiai nustatytą sistemą važinėjimo tramvajų po kaikurias gatves, vieną belgų tramvajų kompaniją nubaudė 20,000 rub.

PETROGRADAS—Dabartinio laiku Petrograde randasi du Anglijos finansistai: M. Fek'as ir Džozel. Pirmais atvažiavo su tikslu, kad palaikyti projektą sujungti geležinkelio Sibiro su Šiaurės jurėmis. Tas projektas atiduotas naujai tiesiamųjų geležinkelių komi-

sijai, kuri apsvarsčius perduos Fekui.

Antrojo finansisto Džozel tikslu yra palaikyti visas dirbtuves, kaip centralinė Rusijoje, taip ir Sibire, kurios dabartiniu laiku silpnai egzistuoja.

ŽITOMIRAS—Po visą miestą išklijuoti apgarsinimai, kuriuose skamba, kad sunkumo gyvenimo dėlei žydams leista vartoti valgių ir gerimų priešingą žydų talmudui.

VISOKIOS ŽINIOS.

Trečiame Chicagos republikonų balioje kadidatu į prezidentas išrinktas Hughe, nes gavo 949½ balso Rooseveltas tik 18 balsų.

Kandidatu iš republikonų ant vice-prezidento yra statomas Chas. Warren Fairbanks, kuris buvo vice-prezidentu laike Rooseveltto prezidentavimo.

T. Rooseveltas nuo progresyvių partijos negavo nominacijos.

Demokratų partijos konvencija, kuri atsibus St. Louis, Mo. ir prasidės 15 d. šio, mėnesio yra jau prisirengusi. Demokratų konvencija gali būti paprasta, nes aiškiai permatoma, kad šipartija ant pirmutinio baliojo statys dabartinį prezidentą, Wilsoną. Konkuruoti Wilsonui jeigu galės, tai tik buvęs sekretorius Bryan.

PINIGUS RADO.

BRIKERVILLE, PA.—Farmeris John Bollman, kuris šeši mėnesiai kaip mirė buvo palikęs savo žmoną vargingame padėjime, nes po jo mirties rasta vos keletas dolerių. Žmona žinojo, kad jos vyras turėjo pinigų ir juos slėpė, bet visi įieškojimai buvo pernėk. Vėliaus prisapnavo, kad pinigai yra paslėpti klojime šiene. Pradėjo įieškoti ir ištikrųjų rado paslėpta \$15,000.

PHILADELPHIA, PA.—Rut Kleindaniel 22 m. dukte farmerio iš Isteri Shorn užbaigė viterinarijos mokslo. Tėvas jos norėjo, kad ji pasilikytų ant farmos, bet ji atsisakė. Iškart mokinosi agrikultūros moterų kolegijoje Nuarke Del. Apart to ji mokinosi veterinarystės, kas geriausiai jai sekėsi. Paskui ji įstojo Pensilvanijos veterinarijos institutą, kurį užbaigė su augščiausią dovana.

Arklių parodojė ji buvo apdovanota medaliu. Moka netik gydyti arklius, bet kaustyti ir gerai prižiūrėti.

NORFOLK, Wa.—Siomis dienomis liko užbaigtas perdirbti vienas iš didžiausių karo laivų "Pensylvania". 45 d. birž. buvo oficialiskas jo perdavimas federalėj valdžiai.

WASHINGTON—New York, o sirijiečių komitetas šelpimui badaujančių kreipėsi į prezidentą Wilsoną su prašimu, kad Wilsonas gautų leidimą iš kariaujančių tautų pervežti valgomojus produktus dėl Sirijos gyventojų Lebano apeliokėje, kur iš bado jau numirė 80,000, o dar badą kenčia apie kelis milijonus.

MILLS POINT, TEX.—K. G. Goodnait, prezidentas vietinio tautiško bankosykių su žmona buvo rasti negyvi savuose namuose. Jų dukte poni Moran taip-gi buvo sužeista. Moran suareštuotas, kurį įtaria nužudime savo pačios tėvų.

NEW YORK—Sulig policijos pranešimų New Yorke tik per šiu metų geg. mėnesį automobilių ir gatvekarių užmušė 42 ypatas.

Visoj Kinijoje siaučia revoliucija. Japonija siunčia savo kariumenę malšinimui.

Vokiečių jurėse nuo minų nuskendo Norvegijos garlaivis "Erkendal" ir švedijos "Geidi". Įgula išgebėta.

Inspektorius Kirnei apžiūrėjo New Yorke restauracijas apeliokėje tarp Bailing Grin ir Dei gatvių nerado nė vienos, kur būtų duodami žmonėms švieži valgiai. Viso peržiūrėta 35 restauracijos.

NEW YORK—Nuo 19 iki 23 šio mėnesio rengiama čionais didelė visų Amerikos laikraščių redaktorių konvencija. Manoma, kad šimet suvažiuos didelis skaičius delegatų.

Ši konvencija bus 31 iš eilės.

EXTRA!

Paskutinios telegramos praneša, iš Petrogrado, kad rusų armija užėmė Czernovicus, Bukovinos sostinę.

Iš 90,000 gyventojų beliko tik 6,000. Visi išbėgiojo.

Naktiniai tkeigramai praneša, buk anglų laivynas atplaukė į Baltikos jures ir pasiekė rusų fortus.

Juodose jurėse rusų mininkai nuskandino 30 turkų priekinių laivų.

AMSTERDAM—Birž. 14 d. Atėjo žinios, kad vokiečių šarvuotųjų Koenig von Sachsen ir 12 prekybos laivų nuskandino rusų laivynas Baltiko jurėse.

Tais laivais buvo gabenama armija gen. von Hindenburgui, kuris planuoja užpulti Jakubštata, Rpga ir Dvinską.

FONDŲ PERŽVALGA.

Nuo redakcijos. Pažvelgus į mūsų Amerikos visuomenę, arba pravertus laikraščių lapus, mes aiškiai matome tris spalvuotas sroves, o tose srovėse yra dar daugiau srovių, srovių, kurios ir-gi savaip tvarkosi. Žiurint į tą visą griaudu darosi, kad mes lietuviai gyvendami tokiam momente, kuriame gal tuč tuojaus ateina laikas nusikratyti nuo savo pečių jungus, kokius amžius vilkome savo priešų; išvysti liuosinę tėvynę; mes pasidalinę į partijas vietoje, kad veikti, koliojame tarp savęs, kritikuojuame vieni kitus. Musų laikraščiai dėl visai menko dalykelio sukelia didžiausias polemikas, kurios eina per laikraščius ištiesais špaltais net kelias savaites, žodžių mes vietoje, kad veikti, kelti tėvynę jei ne centu, tai nors žodžiu, šandien koliojame ant kapo Tėvynės.

Pažiūrėkime tik į musų fondus, kuriais šelpiame savo brolius badaujančius už okeano. Ką šandien su jais nedaroma. Šandien jie besikolijiančioje politikoje stovi pirmoje vietoje. Musų veikėjai, laikraštininkai savomis nuomonėmis šeiminkauja ant jų; kas tik nori atstovauja, nežiurint ar ta visuomenė, kuri aukavo tuos pinigus juos įgaliojo. Šandien vietoje, kad sakyti: "broliai, sesės, aukaukime," mes varome didžiausią agitaciją prieš aukavimą į priešingos srovės fondą; patyloms šaukiame, kad jų fondas negeras, bet musų geras; jų fondan neaukuokite, bet musų ir t. t.

Taip elgdami mes netik ką atimam norą savam broliui nuo aukavimo, bet nerandame užuojautos ir pas svetimtaučius. Stebimės kartais, kad kodėl svetimtaučiai fondai yra turtingi ir randa užuojautą pas čianysčius turtuolius, kurių širdis aukavimui yra atviros. Kodėl mes negauname? Dėlto, kad pas mus nėra vienybės. Tirpstante iš pavydo ir slaptai agituojame prieš mielaširdingą darbą. Tai kaipgi mes gausime užuojautą. Šandien daėjo ligi to jau, kad neužsitikiama tiems trims fondams, bet organizuojama nauji fondai draugysčių bei pavienių žmonių.

Žemiaus talpiname prisistatą straipsnį, kuri skaitytojas perskaitęs pamatys kaip musų veiklama vardan partijų.

Nelaiminga lietuvių tauta iš priežasties vienybės stokos, iš piežasties nesugebėjimo visiems vienodai veikti net ir svarbiausiose visą tautą apeinančiuose klausimuose. Mes vis esame pasidalinę į partijas ir partijėles. Mes tautos kultūros vežimą vežame taip, kaip, ta garsioji Krilovo pasakojė "troika": gulbė, lydis (lideka) ir vežys, kurie visi savotiškai vežimą tempė: gulbė norėjo vežimą pakelti į padanges, lideka į vandens, o vežys traukė atgal ir tokiu būdu vežimo nei iš vietos pajudinti negalėjo. Taip lygiai ir mes lietuviškos kultūros darbą dirbame. Pagaliaus nesutinkame nei taip svarbame, kaip lietuvių nuo karės nukentėjusių šelpimo ir tam tikslui aukų

rinkimo klausime: katalikų, tautiečių, socialistų ir dar keletą mažesnių ar didesnių fondų. Musų 3 pirmieji fondai yra visi su politiskomis spalvomis ir geriausia aukoms rinkti tarp lietuvių, bet negali kitataučiams amerikonomams užimponuoti ir jų prie aukavimo į tuos fondus patraukti. Paimkim tokį fondą vadinama "Autonomijos Fondas" arba, kad ir musų katalikų "Tautos Fondas," iš kurio pagal konstytucijos 10 proc. eina į geležinį kapitalą, kuris nežinia kada bus pajudintas, 20 proc. eina išgavimui Lietuvai savivaldos reikalams. Tautos fondus (National funds) turi visos tautos, nežiurint į tai, ar reikia kokius nuo karės nukentėjusius šelpiti, ar ne. Iš tautos fondo yra steigiamos mokyklos, universitetai, yra statomi karės laivai, karės orlaiviai ir t. t. Svetimtaučių širdis galima suminkštinti ir ant aukavimo, paraginti kalbant jiems vien apie lietuvių nuo karės nukentėjusių vargus, skurdą, badą, apie reikala sušelpiti lietuvių iš atžvilgio artimo meilės prisakimo, bet kad Amerikonai su noru aukautų abelnai į lietuvių "Tautos Fondą" labai reikia abejoti. Suprasdami tai visą, mes New Yorko provincijos kunigai su nekuriais svetiskiais inteligentais sutvėrėme taip vadinamą "American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers" ("Amerikiečių Pagelbos Fondas nuo Karės Nukentėjusiems Lietuviams") su tikslu vien tik nuo karės nukentėjusius Lietuvius šelpiti. Neužtenka vien gražaus vardo ir tikslo, bet reikia dar, kad to fondo nariais sąstata, nariai kitiems užimponuoti, kad to fondo nariais būtų žymūs veikėjai, žymios, visuomenės žinomos, ypatos. Aukaujanti visuomenė nori žinoti, kas jų suaukautus pinigų valdys, kas jie per vieni, ant ko jų aukas apvers, ir ar galima jiems užsitikėti. Todėl tarp kitų augštesnių, valdininkų mes užkvietėme į savo "fondą" globėjus New Yorko Kardinolą Farley, Chicagos Arcieviskupą, Mundelein, Brooklynovyskupą Mc Donell, Newarko vyskupą O'Connor ir Hartfordo vyskupą Nilan. Šitie visi Bažnyčios viršininkai maloniai sutiko buti mūsų sutvėrto "American R. Fund for Lith. war sufferers" globėjais ir vieni jau paaukavo po kelis šimtus dolerių, o kiti pasižadėjo dar paaukauti. Nežiurint ant to, kad mes savo "Fondo" nariais-globėjais jau turime daug žymių asmenų, mes ir toliau dar kviesime prie to "Fondo" kuožymiausius Amerikos valdininkus. Tų globėjų, kuriuos mes jau turime, garsūs vardai duoda mums gvarantiją, kad šitas "American R. Fund for Lith. war sufferers" turės kuogeriausį pasisekimą Amerikos visuomenėje ir atneš nukentėjusiai Lietuvai kuodidžiausią naudą.

Jog atsakantis fondų pavadinimas ir žymių narių vardas daug reiškia, suprato tai ir musų tautiečiai, kurie ir neužsiganėdindami

pirmiaus sutvėrto "Lietuvos gelbėjimo ir Autonomijos fondų," sutvėrė dar šitokį fondą: "L-American Relief Fund to render aid the Lithuanian war sufferers in Russia and Germany." "Šito fondo yra šitoks komitetas: The American committee for Lithuanian Relief: Pierre S. Vilmont, President, Benedict Schegaus, Vice-president, Joseph O. Szirvydas, Vice-President. Mathias J. Vinik, Vice-President. Peter Mikolainis, Secretary. Mithael W. Bush, Treasurer. Depository: First National Bank of Brooklyn, N. Y. contributions will be forwarded abroad through American Red Cross. General Office: 37-39 E. 28th Street, New York. Members: Dr. John Basanavicius, President of the Lithuanian Society of Sciences, Vilno, Lidski 7, Russia. Dr. John Szlupas, Pres. of Lithuanian Autonomy Fund, Scranton, Pa. His Eminence Francis Karevicius, Bishop of Rom. Cath. Diocese, Kovno, Russia. Most Rev. A. Dombrauskas, Prelate, Editor of "Draugija," Kovno, Russia. Most Rev. A. Masulevicius, Prelate, Kovno, Russia. High Rev. K. Olszevski, Deacon of Rom. Cath. Seminary, Kovno, Russia. M. Leonas, Esq. Member of the Duma, Vilna, Russia. Martin Yčas, Esq. Member of the Duma, Petrograd, Russia. A. Zmuidzinavicius, Pres. of the Lithuanian of Art. Vilna, Russia. Dr. K. Draugelis, Secr. of the Lithuanian Autonomy Fund, Chicago, Ill. Dr. A. J. Zimantas, Pres. of the Lithuanian Society of Patriots, Chicago, Ill. L. Szernas, Editor of "Lietuva," Chicago, Ill. B. K. Balutis, Esq. Editor of "Amerikos Lietuva." Dr. A. Mikolaitis, Lawrence, Mass. A. B. Strimaitis, Secr. of Lithuanian National Alliance of America, New York, City. J. Gabrys, Esq. Manager of the Lithuanian Bureau of Information, Paris, France. Dr. Aldona Szliupite-Jankauskas, Buffalo, N. Y. V. A. Jankauskas, Superintendent in the Immigration Service, Buffalo, N. Y. M. J. Vinick, B. C. New York, City. Miss Mary Juszevicz, New York, City. V. K. Raczkas, Editor of "Tėvynė" New York, City. B. Schegaus, Pres. of Lithuanian Relief Fund, Brooklyn, N. Y. J. V. Lutkauskas, Pres. of Lithuanian American Citizens Club, Brooklyn, N. Y. Tai šitokį naują fondą su tokiais nariais sutvėrė musų tautiečiai. Bet, mums

rodosi, apie prigulėjimą, arba norą prigulėti prie to Komiteto Kauno vyskupo, Karevičiaus, ir kunigų Pralotų, Dambrausko, Maculevičiaus ir Olšausko labai reikia paabejoti. Mums rodosi, kad musų tautiečiai, norėdami Amerikonams parodyti, jog jie iš vieno darbuojasi su vyskupais ir kunigais, o negalėdami savo tarpan įrašyti Amerikos kunigų, su kuriais neina, nesidarbuoja, iš vieno, o kuriuos, vis žemina ir ignoruoja, įrašė anuos Europos kunigus ir žymius veikėjus savo tarpan, kad jų vardais savo Komitetą pagražinti, ir jam priduoti autoritetą nesiklaudami Jų, ar jie to norės, ar ne. Čia norėta savo nuogumą pridengti svetimais neužpelnytais rubais. Čia norėta pasidabinti svetimomis plunksnomis. Čia norėta Amerikonams parodyti, kad Amerikos lietuviai kunigai tai niekam neteiki, tamsus, nieko neišmano, neveiklus, užtat mes juos ir ignoruojame, į savo komitetą ir nepriemame, nes jie mums nelygūs, peržemi, mes šviesūs žmonės, inteligentai, mes "podnimai" povyžše: "kaskita mums susidėti su tokiais Europos vyskupais, pralotais. Ypatingai tokiu būdu norėta akis apdumti New Yorko Kardinolui Farley, kurį norėta į savo fondo narius įtraukti. Kad Kardinolas nepasakytų: kur jūsų lietuviai vyskupai, kunigai, kodėl jie nesidarbuoja, aukų nerenka? Užtat ir įrašyta viršminėtų Pralotų vardai. Štai kokį laišką minėtas tautiečių Komitetas parašė į Kardinolą Farley; His Eminence Cardinal Farley, Madison Ave. — 50th Str. New York City. Your Eminence:— Owing to great devastation caused by the war in Lithuania embracing provinces of Suvalki, Grodno, Vilno, Kovo, Courland and East Prussia, a committee was formed to render aid to sufferers of said territory. Being a distinctly different nation, than Slavs or Teutons, the Lithuanians are not aided by organizations for the relief of other nations, and are entirely destitute. In order to accomplish relief work more efficaciously the Lithuanian-American Relief Committee is endeavoring to secure cooperation of prominent Americans. Cognizant of your philanthropy, your influence, the Lithuanian-American Relief Committee at a meeting held yesterday, elected you as its honorary vice president and hopes that you will honor us by accepting the appointment. Your name will add great prestige to this organization and thus would aid the work of mercy relieving suffering humanity in its most trying hour. Very respectfully Pierre S. Villmont, President. Kardinolas tai ne žvirblis, nesidavė ant pelų pagauti; apturėjęs tokį laišką, Kardinolas Farley prisiūtė tą (Pabaiga bus.)

Atsiminimų ruožai.

Sudiev jaunystė ir svajonės
Kaip sapnas pralėkė umai,
Sudiev ir laimė kudių kystės,
Kuri negrįž jau amžinai.

J. Sakalas.

Skrėndu mintimis atgal į kudių kystės laikus, o prieš mano akis slenka paveikslas puikios praeities.

Atsimenu savo praleistą jaunystę nuo to laiko, kuomet dar buvau mažytė ir noriu tas dienas suliginti su praeities dienomis. Ar yra koks skirtumas? Ar galiu aš jas suliginti su dabartinėmis dienomis? Ar yra koks skirtumas? Ar galiu jas suliginti su dabartiniu laiku? Ak ne, niekuomet ne! Kas netrokštų, kas nenorėtų, kad sugrįžtų tas malonus ir linksmas laikas, o ypač aš kuomet dar buvau prie savo tėvėlių ir čiulbėjau kaip ta paukštytė savo balsėliu kart su sesutėmis. Atsidurus tik mintimis į tuos praeities ir laimingos kudių kystės laikus, taip miela palieka ant širdies ir rodosi, kad lyg šaukiantis balsas veržiasi iš krutinės, kad grįžtų, sugrįžtų, tie laikai. Ak, kaip malonu atsiminti tas laikus, kuomet dar sedėjau ant mokyklos suolo tarp didelio burio mokinių. Buvo linksma ir gera mokykloje. O mokslo laike sužinojus daug visokių nežinomų ir įdomių dalykų trokšdavau labiau, kad tik daugiau išmokus, daugiau pasiekus mokslo. Liuosame laike visuomet tarp mūsų buvo linksmas judėjimas, nes tai žaidėdavome, visokius žaislus, tai šposus darydavome taip, kad negaliu to ir besurašyti. Musų mokytoja ir-gi buvo prielanki ir gera dėl mūsų. Begalo aš ją mylėjau, dar ir šiandieną ją atminus gerbiu ir myliu.

Malonu pasidaro atminus prabėgtą laiką. Gaila ir liudna, nes jau nebegsį. Lieka tik malonus atminimas lyg prabėgtas sapnas.

Šiandien man yra kitaip. Nematau sau mažiausios laimės. Aplinkui mane yra tamsu ir liudna... Nors esu pačioje jaunystėje, vienok ji manęs nedžiugina. Iš vienos pusės, kad toli esu atskita nuo tėviškės svetimoje šalyje, gyvendama ir vargsti diena iš dienos dėl geresnio būvio. Bet ar sulauksiu? Gal mano viltis apvilis mane, nės dingo ta viltis, kurioje aš tikėjaušis užganėdinti savo troškimus pasiekti tą, ko troškau, kas man yra brangu. Gyvenimo likimas paskyrė man apleisti savo tėvynę ir atkelti į šią svetimą šalį. Iš sykiio ir čia budama nenusitauju vilties. Maniau, vargsiu, kentėsiu o po kiek laiko grįžsiu vėl ten, kad auginus tą skiepiją, kurį maža budama įskiepiju savo širdyje—mokslą. Bet ir čia likimas paskyrė kitaip. Dingo svajonės... Liko laikas liudnas be vilties laukimo... Bet Auksčiausioji Ešybė nepamiršta nieko, įduoda tokius įkvėpimus, kad pasidaro lengviau nešti tą sunkią našą prispaudimų kryželių.

Vienok ar-gi galima viską tyliai be jokių skundų pernešti? Ne, nors lupos bijosi ištarti savo skundų bet širdis už tai turi kentėti, nes ji viską jaučia ir rodo virte verda savo sunkumų dejavime.

Ir kas ją užtars, kas jai prijaus?... Tylu... jauku... nieks neatsiliepia... Ir taip besvajodama apie praeitį sedžiu šiandien ir mąstau kas bus su manim toliau? Ką man atneš rytuojus? Rodosi jaučiu savo sieloje lyg kokį atsiliepiantį balsą, kuris man šnabžda, kad klysti mergelės! Turi ir dabar užtektinai savos laimės... Klausau, iš kitos pusės ir-gi balsas sako, kad neužtenka to. Tu turi įgyti augštesnių siekių. Bet kodėl man nebuvo skirtas likimas pažinti daugiau mokslo, kurio taip troškau.

Žvilgtėčiau per langą ir tą mano žvilgsnį partraukė puikus pavasaris. Puošiasi gamta savo puikiais rubais. Atrodo, kaip viskas rengiasi prie naujo gyvenimo. Gal ir man užstos kuomet pavasaris. Gal ir manyje viskas atgims. Gal ir iš mano jaunos krutinės pražys puikesnis žiedas tėvynės meilės, kad galėsiu daugiau pasišvesti darbams ir idėjai.

Bet truksta, truksta mintims spėkų. Bet kas supras? Gal viskas dings. Gal beliks tik obalsis manó troškimų.

O tu jaunystė, jaunystė!... Kokia puiki tavo praeitis!... O vienok tu bėgi nieko nepaisydama, bet bet kokią ateitį?...

Z. B-iutė.

Ant Gyvenimo Slenksčio

Gyvenimo slenkstį kaip jau peržengsį, Gyvybę pakirs man mirtis, Krutinė vaitoti nustos, nejausiu Skausmų, nutilis verks širdis.

Gamta gražumynais daugiau nevilios. Nutilis kanklių stygos skambėt, Tiek vargo kentėjęs, neradęs dalios—Nebus kam manęs apgailėt.

Draugai kudių kystės užmiršo mane, Žiurės ir tada jie šaltai Delfo, kad paskendę jie turtų tvane—Aš vargą mylėjau tiktai.

Nebent tik berželis nuleidęs šakas, Prie kelio tyliai susiubuos.... Paukštelis ant jojo tupėdams ir tas Dainelę gal man uždainuos.

O balsas griau dingas, malonus, varpų, Kurių vakarais aš klausau, Skambės gal tik tuomet, kada ant kapų Keliausiu ilsėti aš jau.

Gailės dar manęs gal ir žolynai, Ką žydi pilnutė lanka, Nes jau neb' matys manęs amžinai Neskišiu jų savo ranka.

Paminklo nereik, nestatyti tenai, Kur amžius reikės man gulėt, Neslėgit, bet duokit krutinėi biednai Ramiai po žeme nors ilsėt.

Tegu tik paukštelio dainelė skambės, Graži, jausminga visados, O kapą-gi mano tegu apravės Visuomet ranka mylimos.

J. Sakalas.

PAUKŠTELIUI.

Kol nelankai miels paukštelai Mūsų brangios tėvynės? Kol neskamba ten dainelės Tavo sidabrinės.

Neb' atlankai tų darželių, Kur rutos žaliuoja, Ten, kur miela sesutėlė Dainelės dainuoja.

Negirdėti dainų tavo Ant žalių laukelių, Kur malonus aidas skamba Nuo plieno dalgių.

Kol nečiulbi anksti rytą Žaliojoj girėlėj, Kol ne skraidai tarp žolynų Prie sraunaus upelio?

Juk ir tavo ten tėvynė—Gimtinis lizdelis, O gal dar tebegyvena Motė ir tėvelis.

Negaliu aš ten skraidyti, Negaliu čiulbėti, Del nelaimių šio pasaulio Reikia man liudėti.

Neb' atrandu tų darželių, Negirdėt dainelių, Nebeskamb malonus aidas, Nuo plieno dalgių.

Tenai vien tik skurdas, badas, Baisi ten kankynė, Ašaros, kraujo upeliai Ir baisi žudynė.

Skrisiu ten, nors ir nebrasiu Lietuvos brolelių, Jiems čiulbėsiu liudną dainą Ant šaltų kapelių.

Vyturėlis.

Auksinės Mintys.

Netikėkime nė pusėi gero, ką kiti apie mus kalba, ir—nė pusėi blogo, ką pasakoja apie kitus—J. Pettit.

Kada vyro širdis yra apsunkinta rūpesčiais, rūpesčių ukas išnyksta pasirodžius moterai.—Gay.

KORESPONDENCIJOS

New Britain, Conn.

Birželio 3 d. draugystė Šv. Onos, moterų ir merginų, surengė puikų vakarą, kuriame buvo sulauktas labai žingaidus ir užimantis veikalelis: "Eglė žalčių karalienė". Vaidinimas nusisekė puikiai. Apart vaidinimo, buvo dar ir kitokių pamarginimų, kas publiką labai užinteresavo ir visi, kas tik buvo atsilankę liko užgandinti. Ne pro šalį bus pažymėti, kad merginos, lošėjos, šio veikalelio yra beveik visos čia gimusios. Garbė tokioms mergaitėms, kurios nenuilstančiai dirba lietuviškoje dirvoje. Tegu skaitytojai nemano, kad čia noriu pagirti tik merginas, vaikinai ir-gi gerai lošė, bet tik noriu parodyti pavyzdį kitoms čia gymusioms išdykėloms ir vaikinams išdykėliams, kurie yra tikri lietuviai, bet nenori sykiu darbuotis ir gėdinas lietuviskai kalbėti.

Visų žinomas.

Šeši duobkasiai.

Skaitau viename laikraštyje sekantį labai pamokinantį straipsnėlį.

Vienas mokytojas žmogus šitaip sako:

"Kuomet žiuriu aš į jaunimą, tai jų judėjime matau šešis duobkasiaus, kurie kiekvienam jauninkačiui kasa duobę.

Pirmas ir baisiausias duobkasy yra girtuoklystė. Daugelis mūsų jauninkačių tvirtų, pilnų energijos, lieka užkastais toje duobėje, kurią iškasa girtuoklystės duobkasy. Jauninkaiti, jeigu nori ilgai ir laimingai gyventi, mesk draugavę su savo priešu—girtuoklystę.

Antras duobkasy yra pasileidimas. Pasileidimo duobėje lieka užkastas jauninkaitis ir jo protas.

Trečias duobkasy yra piktumas. Piktumo duobkasy greitai kasa duobę jaunuliui, nes tankiai buna žmogžudystės.

Ketvirtas duobkasy yra nepaklusnumas. Nepaklusnumo duobę eina daug kelių, kuriais žingsniuoją neklausantieji jokių perspėjimų. Sausa medžio šaka nesiduodanti lenktis be matant lužta.

Penktas duobkasy yra blogos draugijos. Šis duobkasy bene daugiausiai turi darbuotis, nes į jo duobę eina daugiausiai mūsų jaunimo. Keliai į tą duobę yra platūs gražūs, todėl ir jaunimas noriai į ją eina.

Šeštas duobkasy yra tinginystė. Tinginystė yra motina visų pirma išvadytų duobkasių ir ji duoda darbą jiems. Tinginys žmogus daro blėdį netik sau, bet ir kitiems, ir lieka greitai palaiduotas kurio nors iš tų duobkasių. Medis, kuris neišduoda jokio vaisiaus, buna iškirstas ir sudegintas.

Jaunime! Pažvelg atidžiai į save. Pažiūrėk, kuris iš visų tų duobkasių kasa tau duobę, kad be laiko amžinai palaidojus.

Caras yra turtingiausias pasaulyje.

Rusų caras yra vienas iš turtingiausių pasaulyje. Jis turi 92 didelių palaciu, 120 įvairių didelių bažnyčių, klioštorių ir valdo begalo daug žemės. Skaitlius jo tarnų ir užvaizdų, išskiriant prastus darbininkus, siekia apie 50,000. Ant savo lauko turi jisai apie 10,000 galvijų, apie 30,000 arklių ir keleta milijonų avių ir kiaulių. Turi dideles kasyklas ant Uralo ir daugybę prekybos įstaigų. Jis už savo turtą jokių mokesčių į valdžios išdą nemoka, o reikia žinoti, kad Rusijos gyventojai už nejudinamąjį turtą kasmet sumoka apie 25,000,000 rublių.

Nėra ko stebėtis, kad randasi daug pasikėsintojų ant jo gyvasties.

Mergina kareivis.

Tarpe sužeistųjų kareivių Rygos miesto ligonbutyje guli sužeista latvė mergina 22 metų Lina Čanko, duktė ukininko iš Mesiler, Pepenko val., Kuršo gub.

Ji liko sužeista į dešinį šoną vokiečių kunuolių kulokos skeveldros. Žingeidumo delei paduodame jos istoriją.

Senai ji norėjo pastoti kariumenę į latvių pulką, bet žinodama, kad tėvai jos jokių būdu neleis, sugalvojo apgauti tėvus prašydama kad leistų ją už ligonių slaugintoją. Po ilgo prašimo tėvai sutiko ją leisti. Važiudama iš namų, pavogė savo brolio pasportą ir vietoje ligonių slaugintojos, pasidavė už savanorį kareivį.

Patyrus valdžią, kad tas kareivis yra moteris, palaike ją už šnipą ir suėmė. Kada ją suėmė, tasyk ji viską išpasakojo ir prašė kad leistų jai ištirti į kariumenę. Valdžia sutiko ir tuojau buvo atiduota į mankstinimo skyrių.

Po nekuriu laiko tą pulką paėmė į mušio linijas ir pirmame mušyje ji buvo sužeista. Lengva žaizda nedavė jai ramumo gulėti ligonbutyje. Neilgai laukus ji slapta pabėgo iš ligonbutio ir atpko į karės lauką, kur norėjo vėl įstoti į eilę, bet žaizda pakirto jai spėkas. Tokiu būdu su kitais sužeistais kareiviais liko atsiųsta į Rygos miesto ligonbutį.

Artu žinai, kad Pennsylvanijos valstijoje pereitais metais buvo išdirbta 11,153,227 galionai degtinės, o Kentucky valstijoje net 57,645,155.

Ir žmonės turės ja išgerti. Brrr...

Vinas nustoja skonio po 200 metų.

Tamsumas žmonijai daugiaus lėšuoja, negu mokslas. Tai-gi visi turime mokintis.

NewYork'o sveikatos departamentas ištirė, kad 7,000 virėjų ir tarnautojų restauracijų ir hotelių, daugiausiai serga džiova ir kitomis limpančiomis ligomis.

Darbštumas yra gero pasisekimo motina.

JUOKELIAI

NORI TAIP, KAIP ROJUJ.

—Tai taip—šaukia pati—prieš apsidėdimą sakei, kad rojų man sutversi, o dabar nenori nei naujos suknelės nupirkti.

—Mano dušytė—atsakė vyras—Ar-gi matei ir girdėjai kada ir kur, kad rojuje reiktų aprėdaly. Tik pažiūrėk į paveikslą, visi aniuoliukai nuogi.

ATSIMINIMAI.

Ar pameni mano brangioji pereitais metais, kada dar buvai mano sužieduotinė, kaip mudu čionai sedėjome... Ah, kaip tos valandos buvo malonios, kiek saldus buvo tavo butukai!...

Kaip tai?... Pamenu, bet man rodos, kad tai ne tu buvai.

AR ŽINOT VYRAI, KAD

Graži moteris yra rojus akims, bet čysčius kišenei.

O, kokis piktumas, verkimas ir sujudimas nervų, jeigu kas pažiuri į jos užrašus (metrikus). Mat jos visados buna jannos.

Moteris turi daug apskritesnę išvaizdą, negu vyras delto, kad išleidžia daugiau randinų.

Moterų užsispirimuose auksas tirpsta kaip ledas nuo saulės.

BUSILAI NELAKSTO.

Tėvas į savo mažąją dukrėlę:

—Žinai, mano Onutė, kad šianakt busilas atnešė tau mažą broliuką.

—Et, niekus tėtis tauziji. Busilai naktį nelaksto.

ISTABUS SKAITLIUS.

Dvi draugi kalbasi:

—Ak, tai greitai tas laikas plaukia, it upėje vanduo. Rodos esu dar visai jaunutė, o jau žiurėk pabaičiau 22 metus.

—Taip, miela, gi ir man suėjo jau 19.

—Na, jau prašau tik nemeluoti. Iškur-gi 19, kad jau 25. Juk tu tik keliais metais už mane jaunesnė.

KARIUMENĖJE.

Oficierius į kareivį:

—Kaip traukinys įeina į tunelį, kas reikia daryti?

Kareivis:—Reikia tasyk galva įtraukti.

—Delko?

—Kad tunelio neužgausti.

DABAR JAU ŽINO.

—Kaip Tamista jaučiatės po mirčiai savo vyro?

—Niekio taip įstabaus. Jaučiosis ramesnė, nes žinau kur mano vyras praleidžia laiką.

REIKALINGAS

Linotipistas, kuris gerai yra apsipažinęs su Linotype mašina ir mokas statyti rankomis pašalinius darbus, tokiam čia vieta užtikrinta ir gera alga. Kreipkis: "SANTAICA"

2120 St. Clair Ave.

Cleveland' Ohio

DRAUGYSTĖS, KURIOS TURI "SANTAICA" UŽ ORGANĄ.

Valdyba Dr. D.L.K. Vytauto Gvardijos, po prie-globa šv. Petro. Cleveland, Ohio.

Pir. J. VERSIACKAS, 8123 Korman Ave.

Vice-pirm. F. SAUKEVIČIUS, 1115 E. 68th Str.

Nut. raš. S. BINKIS, 8123 Wade Park Ave.

Izd. raš. A. REMEIKAS, 8024 Sovinski Ave.

Izdin. M. SAUKEVIČIUS, 3815 Kelly Ave.

Vadas ir Komandierius K. SAIMONAS, 1572 E. 36th Str.

Adjutantas J. KILIAUSKAS, 3816 Kelly av.

Kapiton. J. SABALIAUSKAS, 8123 Wade Park av

Lieutantas J. ŠUKYS, 8123 Wade Park av.

Oficierius J. MACULAITIS, 2008 Hamilton av.

Oficierius J. T. NEURA, 2202 Hamilton av.

Feldeb. M. ABUKAUSKAS, 2062 Hamilton av.

Signalistas M. GRUODIS, 2011 Hamilton Ave.

Mėnesiniai susirinkimai atsituba kiekvieną mėnesį, ketvirtą nedėdienį, 2 val. po pietų Knaus sveitainėje, 6131 St. Clair ave.

Kareiviškos praktikos atsituba kiekvieno mėnesio pirmo nedėd, vakare, nuo 7:30 ant Knaus sveitainės 6131 St. Clair Ave.

Valdyba Lietuvos Suny Kareivių šv. Kazimiero Gvardijos Cleveland, Ohio.

Pirmin. J. MAKSIMAVYČIUS, 1542 E. 36th Str.

Vice-pirm. F. BARANAUSKAS, 1418 E. 27th Str.

Nutar. rašt. J. POVILONIS, 5915 Dibble Ave. N.E.

Fin. rašt. CIP. SELICKAS, 6302 Heisley Ave. S. E.

Izdin. J., MIŠKINIS, 1435 E. 65th Str.

KARIŠKA VYRIAUSYBĖ: Kapiton. J. RAKAUSKAS, 7028 Superior Ave.

Oficieriai: P. ŠARKAUSKAS, 1301 E. 55th Str.

J. MAKSIMAVYČIUS, 1542 E. 36th Str.

J. ŠUTRIS, 1088 E. 79th Str.

J. URBSAITIS, 1448 E. 33rd Str.

J. GAIDELIS, 1402 Oregon Ave.

Signalistas J. ŠALČIUS, 1399 E. 41st Str.

Muštro praktikos atsituba kiekvieno mėnesio trečiame Utarninke, nuo 7:30 vakare. Jaites Sveitainėje, 6004 St. Clair Avenue N.E.

Mėnesiniai susirinkimai atsituba kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio nuo 7:30 vakare, ant Stockes svetainės, 6021 St. Clair Ave.

Valdyba Draugystės šv. Kazimiero Karalaicio Norwood, Mass.

Pirmin. JURGIS VERSIACKAS, 1184 Wash Str.

Vice-pirm. STAN. VERSIACKAS, 19 Hartford Str.

Prot. sekr. ADOL. KAVOLIAUSKAS, 1167 Washington Str.

Fin. sekr. JON KAVOLIAUSKAS, 13 Luis Ave.

Izdin. JUOZAS AKUNEVIČIA, 23 Dean Str.

Maršalka JONAS VILKIŠIS, 1162 Washington Str.

"Santaikos" Agentai.

Pas kuriuos galima visados užsiskyti "Santaika" ir užsimokėti prenumeratą.

HARTFORD CONN.

A. J. Pateckis, 234 Park Avenue.

BENTLEYVILLE, PA.

B. A. Matukonis, P. O. Box 268.

PITTSBURGH, PA.

A. F. Rusiakas 1406 So. Main, St.

HOMESTEAD, PA.

M. Vaikšnoras, 411 Ann St.,

NO DANA, MASS.

S. Gasiunas, Box 244

SHENANDOAH, PA.

T. P. Križanauskas & Co. 102 East Centre st.,

BROOKLYN, N. Y.

M. A. Milukas, 416 Hooper St.,

NORWOOD, MASS.

K. Vesula, 1160 Washington St.,

DYKEHEAD, SHOTTS. (Scotland)

"Ežys" 213 Station Road,

NEW BRITAIN, CONN.

Vacl. Gilevičia, 20Star Street.

BEDFORD, O.

J. Januška, Box 33.

M. Simonis, 2012 St. Clair Avenue.

R. Kruopis, 7916 Pulaski Avenue.

K. Jankevičius, 2120 St. Clair Ave.

Jur. Brazaitis, 7709 Aberdeen Ave.

J. Montvila, 3718 Burwell Avenue.

A. Palionis, 2012 St. Clair Avenue.

.A Janulionis, 3581 E. 71th Street:

J. Alekna, 3816 Kelly Avenue.

Pajieškojimai.

Pajieškau dedės Igno Kakevičiaus, Pirma gyvena Mahanoy City, Pa. o dabar girdėjau, kad persikėlė į Brookville, Pa. Labai turiu svarbų reikalą. Jis pats, ar kas jį žino, meldžiu pranešti.

VERONIKA ŽIURIUTĖ 16317 Huntmore ave. Cleveland, O

Pajieškau Antano Jakaičio. Jis gyvena Clevelande. Apie tris metus atgal mudu abu gyvenome East St. Louis, Ill. Dabar atvykęs esu į Clevelandą ir norėčiau butinai pasimatyti. Atsiskaukie "Santaikos" Redakcijon.

RAF. KRISIUNAS.

T. NEURA BUČERNE IR GROSERNE

Daugumas mūsų lietuvių ikišioliai negalėjo pas mus atsilankyti dėl tolumo atėjimo. Bet dabar mes, norėdami kuogeriausiai patarnauti, pradėjom visokius orderius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važiuotoją arba atsilankę į mūsų krautuvę. Mes visados stengsimės sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuogermiausias, tavorą duosim kuogeriausią. Brangūs broliai ir seseriai nepamirškite mūsų krautuvės. Ateikite ir pabandykite, o tasyk persitikrinsite, jog ką šneku yra gyva tiesa.

2202 HAMILTON AVE.

Cuy. Central 1781-L

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

IKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.

Už padėtus pinigus mokame penktą nuošimtį nuo dienos padėjimo iki dienos atėmimo.

Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukšty.

Viršminėta banka siunčia pinigus į visas dalis svieto. Parduoja laivakortes ir money orderius.

Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejeentališkus reikalus.

Perkame ir parduodame namus ir lotus. Skoliname pinigus ant savaščių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:

Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO. 2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Prospect 953 Central 6488

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"Darbininkas" eina utarninkais ketvergais ir subatomis.

"Darbininkas" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"Darbininkas" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"Darbininkas" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

"Darbininkas" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.

"Darbininkas" visuomet turi visos to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"Darbininkas" nuolatai išleidinėja knygeles, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsiskaitant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

ADRESAS: "DARBININKAS" 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DRAUGAS"

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS

"DRAUGAS" duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvinėje Lietuvoje, skelbia įdomiausias atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreičiausiai.

"DRAUGAS" remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rupinasi jų reikalais.

"DRAUGAS" kelia tautišką susipratimą, platina katalikiškai lietuvišką kultūrą.

"DRAUGAS" rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

"DRAUGAS" metams tekaštuoja tiktai \$3.00., pusei metų \$1.75. Chicagoje, siunčiant pašta \$4.50.

Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrubežyje "DRAUGAS" dienraštis metams \$6.00.

"SAVAITINIS DRAUGAS" Metams kaštuoja \$1.50.

Visokiais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co. 1800 W. 46th St. CHICAGO, ILL.

SPALVUOTAS Suvalkijos Žemlapis.

Sutaisė B. K. BALUTIS Kartografas-Geometras.

Didumas 22 colių pločio per 28 colių ilgio. Kaina \$1.00.

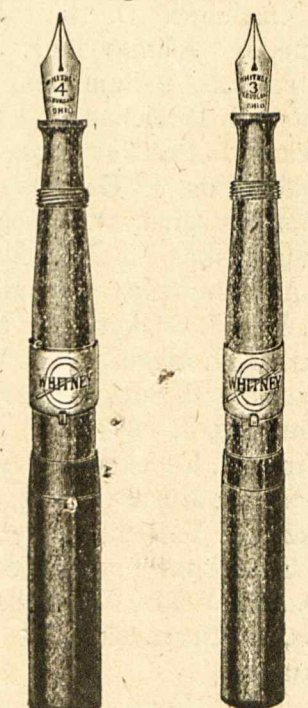
Gaunamas "Sant. Redakcijoj,

2120 ST. CLAIR AV. CLEVELAND, OHIO

RAF. KRISIUNAS.

AUKSINĖS PLUNKSNOS

Laikančios savyje rašala, yra dabar plačiausiai vartojamos ir tai vienas iš parankiausių rašamųjų įrankių. Todėl visi jas ir perka. Bet jei nori turėti tą parankųjį dalyką, niekad nebandyk pirkinėti pigių, kurios yra parduodamos po 25c., 50c., \$1.00 arba, kad ir \$1.50, nes bus veltas pinigų išmetimas ir tos plunksnos niekad gerai rašyti negal, nes jos padarytos tik dėl apgavystės. Ir todėl norėdamas turėti gerą plunkną, nepirk pigesnę, kaip \$2.00 ir tai tik šios kompanijos, nes bėgyje 3 m. daug esome mūsų pardavę ir visi mūsų viengėnčiai kostumieriai yra patenkinti ir užgandinti.

GAUNAMOS "SANTAIKOS" KNYGYNE 2120 ST. CLAIR AVD.

Skaitlyte ir Platinkite Katalikišką Savaitraštį "ŽVAIGŽDĖ"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIENA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigų siųskite šiuo

VIETINĖS ŽINIOS

Pėtnyčioje, birž. 9 dieną Popovičiaus svetainėje A.L.T.S. 18 kp. buvo surengusi prakalbas. Kalbėjo gerai žinomas ir visų mylimas p. P. J. Purvis iš Berea, O. Gerb. kalbėtojas visą savo prakalbą skirė jaunimui. Daug davė gerų pavyzdžių ir pamokinių ir aiškiai nupiešė planą jaunimui, kurį turėtų kiekvienas sau pasistatyti pirmoje vietoje. Kalbėtojas liepė neklusyti tų, kurie daug žada vardan partijų, o ypač reksnių-kalbėtojų. Geriausiai, anot kalbėtojaus, kad vietoje partijų, stengtis kiek galint griebtis mokslo, o ypač šioje laisvoje šalyje. Nurodė, kaip yra svarbu žmogaus gyvenime mokslas ir kad tik per mokslą galima rasti tiesą.

Laike tokioje temoje prakalbos vienas "šviesuolis" bematant ir atšlamėnos prisikimšęs pilnas kišenės "šakės-Kardo," bet nabagai platinti tokią literatūrą prakalbų vedėjas uždėjo cenzūrą. Gaila, kad mūsų jaunimo tarpe randasi dar tokių šakėskerdžių.

Po Purvio prakalbos, išėjo ant estrados kokis tai moksleivis Keršys iš Ada, O. kuris kalbėjo apie darbininkų buvį. Kalbėtojas matyt yra prisiklausęs kitų kalbėtojų prakalbų, nes jo prakalba jau visiems buvo gerai žinoma.

Antru kartu išėjęs ant scenos p. Purvis trumpais žodžiais perbėgo partijas. Patarė visiems rašyti į A. L. T. S. Užbaigdamas kalbėti pasakė atsisveikinimo žodžius.

Po prakalbai buvo duoti klausimai ir renkamos aukos nukentėjusiems nuo karės į L. G. F. Aukavo sekančios ypatos.

Po \$1.50: S Janušis.

Po \$1.00: V. Štaupas, V. Karuža ir A. Staugvila.

Po 50c. A. Kranauskas, K. Vincijonas, O. Baltrukenienė, J. Klimavičius, V. Krušinskas, A. Samuolis, T. Neura, S. Dubickas, P. Kazlauskas, J. Praškevičius, K. Jenkevičius, J. Garmus, F. Ambrozevičius, J. Apšega, P. Šimanskas, V. Kareckiuotė, A. Valančius, C. Jakubauskas, J. Szukys, A. Mikauskas, J. Marozas, K. Vasiliauskas, P. Sutkus, A. Baranauskas, J. Jūraitis, N. Belinas, J. Lepekis, A. Valaitis, K. Muraškiene, K. Bružas, J. Valenta, S. Sereika, U. Karpavičiūtė, J. Szukys, J. Baltakis, J. Grabauskas, J. Brazauskas, ir S. Čeriauka.

I Aut. Fondą J. Gritė \$1.00 ir K. Aksomaitis 25c.

K. Aksomaitis.

A. L. R.-K. Moterų Sanjungos kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą utarinke 20 d. birželio p. A. Kranausko svetainėje 2047 Hamilton Ave. 7:30 vakare. Moteris, kurios norite prisirašyti prie A. L. R.-K. M. Sanjungos, atsilakykite.

O. Žvingiliūtė, pirm.

Clevelando lenkai gausiai aukuoja nukentėjusiems

nuo karės. Vyskupas Farelly gavo pakvitavimą nuo H. Sinkevičiaus, prezidento lenkų komiteto šveicarijoje, ant \$10.925.73, kurie buvo surinkti Clevelando lenkų.

Didelė nelaimė, kuri ištiko birž. 12 d. gelžkelio linijoj New York Central, kada trukis flier No. 11 pasivėlavęs 50 minutų visa spēka bėgo ir ties E. 55 gat. užbėgo ant pulko darbininkų, kurie sėdo į kitą trukį vežantį darbininkus į Collinwood dirbtuves. Oras buvo apsitraukęs ukais. Bėgdamas traukinys nedavė jokio ženklų nė neskambino, delto ir niekas nepatėmyjo.

Rezultatas buvo toks, kad du darbininkai ant vietos liko užmušti, trys sunkiai ir trys lengviau sužeisti, kurie tojaus buvo nuvežti į St. Clair ligonbutį.

Lietuviai, kurie važiuo tuo trukių į darbą buvo supilę į vagonus, todėl užmuštųjų ir sužeistųjų tarpe jų nėra. Nelaimė patiko visus slavokus.

Atsidarius naujam dailės muziejui, Wade Park, yra dabar vienas, kuris šventadieniais sutraukia daugiausiai žmonių. Pereitą nedėlią aplankė muziejų yris 18,000 žmonių. Muziejaus vidurys nors dar kaip reik nepripildytas, bet yra brangus. Daugybė brangių paveikslų atsižymėjusių Amerikos vyrų, taipgi daug įvairių Japonijos ir Kinų išvaizdas paveikslų kurie rankomis išsiuti ant audeklo. Tarpe jų yra stovyklų ir senovės karės ginklų.

Tą pačią nedėlią parkų puošimo programą pildė vokiečių vaikų choras. Choras susidėjo iš apie 300 vaikų. Keli tukstančiai žmonių klausėsi.

L. V. 25-kp. laikys savo extra susirinkimą ketverge, birž. 22 d. M. Povilausko svetainėje, 7:30 vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes tame susirinkime bus priimti ir užtvirtinti nuo veikiančios komisijos sumanymai dėl pagerinimo Vyčių organizacijos ir nauji įnešimai, ir kurie bus įgaluoti kuopos delegatui perstatyti L. V. IV kongresui.

Taipgi nariai turite kiekvienas galvoti apie naujus įnešimus, kurie pagerintų jaunimo organizaciją. Nepamirškite atsilankyti ant susirinkimo.

I. Sakalauskas, prot. rašt.

Lietuvos Vyčių 25-kp. piknikas yra rengiamas nedėlioj 18 d. birž. Vaziuos į Gates Mell Ohio parką. Vietą puiki.

Pereitame "Santaikos" numeryje buvo rašyta, kad šis pavasaris yra derlingas netik šiaip ant visko, bet ir ant apsigedimų. Bet iš didelio skaičiaus apsigedimų pasitaiko ir labai keistų dalykų. Štai neseniai viena pora Alex Van Kannel, 4303 Archwood av. kuris vedė p-lę Gvendolin. turėjo eiti į teismą ir pasirašyti po peticija, nes jo patė pareikalavo "devore" už tai, kad praustinyčioje (bath) rado šaltą vandenį. Skradžiais žemių.

VIENATINĖ

Clevelando Lietuviška Namų ir Paskolos Draugystė-Banka

Įkorporuota per valdžią valstijos Ohio Vasario 2 d. 1909 metų.

PAMATINIS KAPITALAS (STOCK) \$250,000.00.

Parduodame sėklas kainą \$100.00 ant lengvų išmokėjimų, po 25c. kas savaitę, kur atneša ne mažiau kaip 6 nuosimti. Taipgi primame pinigų taupinimui (deposite). Už padėtus pinigus mokame 5 nuosimti. Skolname pinigų dėl pirkimo namų ir lietu ant lengviausių išlygų; skoliname daugiausia, negu svetintaučių bankos dvi trečdali sumos. Gerbiamieji viengiečiai! Kreipkitės į šią prakliniją staiga, nusipirkite bent vieną sėklą, arba dekie pinigų taupinimui, o užtikriname, jog lengviausiai sukdysit pinigų ir greičiausi tapsi savininku nejudinamos savasties, ir tuomi pastumėsi savo tautą keliu progreso.

Clevelando Lietuvių Tautiškos Banko ADMINISTRACIJA.

Ofiso valandos: Utarninkais, nuo 7:30 iki 10:30 vakara. Subatomis nuo 7:30 iki 9:30 vakara.

1934 St. Clair Ave. N. E.

Cleveland, Ohio.

GERIAUSIOS GYDUOLĖS DEWOYN'S APTIEKOSE

1653 St. Clair Av. Prie E. 17 g.

6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tod)

Cia dirba lietuvis registruotas aptiekorius - A. ZAGARAS.

5608 Fleet Ave., Cor. E. 57th.

Cia dirba lietuvis registruotas aptiekorius - J. SMALIS.

4052 E. 71st, Cor. Harward

3878 E. 71st, Cor. Lansing

Lietuviams pas lietuvis aptiekorius galima gaut teisingus patarimus.

DR. I. E. JASINSKI

607 ROSE BLDG.

VALANDOS: Nuo 11 iki 12 val. vidurdienio, ir nuo 2 iki 3 val. po pietų. Nedėliomis ant pareikalavimų.

Antras Ofisas, 1374 E. 25-tos Gatvės.

VALANDOS: Nuo 8:00 iki 9:30 val. ryto, nuo 12 iki 1:30 po pietų ir nuo 5 iki 7 val. vakaro.

Nedėliomis: nuo 8 iki 9 ryto ir nuo 6 iki 7 vak.

Main 3518-J Centr. 7848-K

"PASAULIS"

IŠEINA DU-KARTUS į savaitę: Utarninkais ir Pėtnyčioms, su įvairiais visokiais paveikslais.

Prenumerata: Amerikoje... \$2.00

Kita... \$3.00

Adresas: C. KENTRAITIS PUB. CO.

448-450 Leonard St. N. W.

GRAND RAPIDS, MICH.

Parsiduoda Namas.

Parsiduoda labai geras ant dviejų fam. po 6 kambarius namas, su visais įtaisais: maudyklės, elektros šviesa, pečiai, sklepas ir didelis lotas. Prekė \$4,500. Randasi arti naujosios bažnyčios. Kreipkitės prie:

A. RAŠIMAS,

"Santaikos" office.

Parsiduoda Vargonai.

Parsiduoda pigiai maži, labai parankus vargonai. Gražiai papuošia kambarį. Nusipirkę juos labiau džiaugsi negu, kad pianą už \$100 dolerių. Kaina tikrai

\$25.00.

ANTANAS KALVAITIS,

5522 Cerry Ave.

Cleveland, Ohio

Parsiduoda Forničiai.

Verčiamas gyvenimo sąlygų turiu apiešti šį miestą ir todėl parduodu forničius nuo mažiausio iki didžiausio dalyko, stubos rakandus labai pigiai. Nupirkę galėsi ir apsigyventi toj pačioj stuboj. Gera proga jaunavedžiams. Kreipkitės:

1626 E. 26th Street.

PRANEŠIMAS.

Šiuomis dienomis tapo žymiai padididintas "Santaikos" knygynas ir dar vis laukiama naujų transportų ateinant, kurie yra jau užsakyti. Todėl, kam yra reikalinga maldaknygių ar šiaip bent kokių nors knygų, kreipkitės šiuo antrašu.

2120 ST. CLAIR AVENUE

L. Bednarski

Namų ir Farmas

Išmaino visokias nejudinamas savastis. Kreipkitės laišku arba ypatingai.

L. BEDNARSKI,

2110 Prospect Avenue.

Jei Trokšti Apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk

dvasiaitinį eliastruotą jaunimo laikraštį

"VYTI"

"VYTI" yra vienatinis ir pitmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTI" leidžiamas tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.

"VYTI" leidžia Lietuvos Vyčių organizacijai.

Metams "Vyti" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vyti" siunčiamas už mėnesines mokesčio.

Prisiunk savo antrašį ir už 2c. krasos ženklė, o vieną numerį pažūrėjimui prisiusime veltui. Visais reikalais kreipkitės šiuo antrašu:

"VYTI"

731 W. 18th Str. Chicago, Ill.

F. DECKER,

Gelazies Krautuvė.

HARDWARE

Riobėrinės ir smalinės stogų dengymui popieros. Įvairiausių rūšių maliavos, aliejaus, tarpetino, maliavojimui šepetų ir t. t. ir t. t.

Didelis rinkinis Pečių, visokių sudynų, plačiausia rinkinis įvairių įvairiausių dailydėms įrankių ir t. t. ir t. t.

2155 St. Clair Ave.

CENTRAL 1785-W

"SANTAUKOS"

SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS

SPAUDOS

DARBUS

MUSŲ SPAUSTUVĖ

Spausdina knygas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorus, visokias kvitas, laiškas antgalvius, kupertus, tikietus, vizitines korteles ir t. t. Atliekama gerai, greitai ir nebrangiai.

Sįsįdami užsakymus adresuokite šitaip:

P. SZUKYS

2120 St. Clair Ave. N.E.

CLEVELAND, O.

TELEF. CUY. CENTRAL 1847-K

Jeigu Nori Turėti

GRAŽŲ SIUTA

Ateik pas mus, o mes tau jį pasiūsime.

Jeigu nori kitokių parėdaly,

kaip tai: visokių naujausios mados marškinių, kalnierių,

kaklaraiščių, skrybelių ir t. t. atsilankykite į mūsų krautuvę,

o rasi didžiausį pasirinkimą.

FRANK POJE

4015 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Jeigu tu pirkisi pas Goldhamer's, tai žinokie, kad prekės ir kokybė yra gera.

Dabar yra laikas pirkti vasarines drapanas.

Ateikite ir pažiūrėkite, kiek mės turime

MARŠKINIŲ, VEISČIŲ, VIRŠUTINIŲ IR APATINIŲ IR ŠIAIP VISOKIŲ DRAPANŲ.

Blizkos Be dryžių ir dryžuotos. Didžiasis rinkinys.

L. D. GOLDHAMER & CO.

2124 ST. CLAIR AVE.

DR. J. ZWICK,

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS.

1935 St. Clair Ave. N.E.

(Ant kampo St. Clair ir East 20 gatvės)

Ant Pakilio Aptiekos.

OFISO VALANDOS:

Ryte: nuo 9:30 iki 10:30.

Vakare: nuo 5 iki 7:30.

TELEFONAI:

Cuy. Centr. 4236, Bell Prosp. 970.

Gyvenimo Telefonas: Princ. 1558-R

ORCHESTRA

DEL

VESTUVIŲ, BALIŲ IR ŠOKIŲ.

Mes jau ne vieną sykį pastebėjome, jog dauguma reikalaujami muzikantų, nežinodavo kur kreiptis. Todėl šiūmi pranešame, kad mūsų orchestra yra prieinamiausia, nes sudaromė nuo 1 iki 5 muzikantų muziką ir už pigesnę kainą, negu kiti. Kreipkitės šiuo antrašu:

JONAS CHIPURNA

2023 HAMILTON AVENUE

Sport's Shirts.

Marškiniai su dideliais kalnieriais naujausios mados ir geriausi nešioti vasaros laike, ypač karščiuose.

Prekės: 50c. \$1.00, \$1.25 ir \$150.

Didžiausias pasirinkimas. Pavyzdžiai išstatyti lange bus per dvi savaiti. Kiti tavorai taipgi geriausiai galiama pirkti

Žitkevičiaus & Palonio

KRAUTUVĖJE.

2012 St. Clair Avenue N. E.

CLEVELAND, OHIO.

V. DEBESIS

Taiso Namus ir Popieruoja Kambarius

Teipgi užlaiko ant pardavimo kambarių popieravimui popierų, maliavos, aliejaus, šepetų ir t. t.

Apdraudžia nuo ugnies namus ir rakandus

Prieš pačias Kalėdas atidarysiu krautuvę knygų, rašomų dalykų, aiskrimo ir saldumynų.

1396 E. 33 Str. ir Sonora Ave.

Cuy. Central 6201-K

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje puikiai išsivieni karštame gare su vanta, tai atsilankyk į mūsų

PIRTĮ

Atidaro košną dieną nuo 12:00 dienos iki 12:00 nakties. Subatoms per lįstis naktį. Sėdros dėl moterų.

Galima susikalbėti lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Taipgi statome bankas.

A. SOGOLOWITZ,

2547 E. 38 GATVĖ. Art Woodland.

Central 2595-W

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi? Nagi pas W. WISZNIEWSKI 1024 KENILWORTH AVE. S. W. Na tai ką gi ten veiksi. "Na, ar-gi tu Juozai dar nežinai, kad mano ryttoj vestuvė, tai bėgu nusipirkt GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip, ta ir aš kitokių nē nerukau. Tai labai geri cigarai.